

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

AMASYA GENELGESİ

Püf noktalar & Püf yorumlar

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

- Havza'da çalışmalarını tamamlayan Mustafa Kemal Paşa, Amasya'ya geçti. Burada, **daha önce hazırladığı genelgeyi Rauf (Orbay) Bey, Refet (Bele) Bey, Ali Fuat (Ceibesoy) Paşa, Kazım Karabekir Paşa (Erzurum) ve Cemal Paşa (Konya)** tarafından onaylattıktan sonra Anadolu'daki tüm askeri ve sivil makamlara gizli olarak bildirmiştir.

Püf çıkarım:

Genelgenin diğer komutanlara da onaylatılmasının amacı; **milli mücadeleyi kişisel ve bölgesel olmaktan çıkarma ve halk üzerindeki etkisini artırmaktır.**

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

- 1- Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- 2- İstanbul Hükümeti ve Padişah, üzerlerine düşen görev ve sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.
(Gerekçe)

Püf yorum:

- 1. ve 2. madde Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesidir.
- İstanbul Hükümeti'ne ilk defa açıkça karşı çıkmıştır.

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

3- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Püf yorum:

- **Kurtuluş Savaşı'nın amacı ve yöntemi** yani **nasıl yapılacağı** belirtilmiştir.
- **İlk defa ulusal egemenlikten bahsedilmiştir.**

4- Milletin sesini dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak **milli bir kurulun oluşturulması gerekmektedir.**

Püf bilgi: Temsil Heyeti'nin oluşturulması fikri ilk defa ortaya atılmıştır.

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

5- Anadolu'nun en güvenilir yeri olan **Sivas'ta bir kongre toplanacaktır.** Bu kongreye **her ilden, milletin güvenini kazanmış üç delege katılacak,** bu delegeler Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir.

Püf çıkarım: Milletin güvenini kazanmış ve **milli mücadele taraftarı kişilerin seçilmesi ve vatanın geleceği ile ilgili kararların halkın istekleri doğrultusunda alınmasını sağlamak amaçlanmıştır.**

6- 10 Temmuz'da **Doğu illeri adına Erzurum'da bir kongre toplanacaktır.**

Püf bilgi: Erzurum Kongresinin toplanmasına burada karar verilmiştir.

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

7- Ordular kesinlikle dağıtılmayacak, askeri ve sivil yöneticiler, görevlerini terk ve teslim etmeyeceklerdir.

Püf çıkarım:

- İlk defa **Mondros Mütarekesine, İtilaf Devletlerine ve İstanbul yönetimine açıkça karşı çıkılmıştır.**
- **Gerektiğinde silahlı ve topyekûn bir mücadelenin yapılabileceğinin işaretleri verilmiştir.**

AMASYA GENELGESİ (20-22 HAZİRAN 1919)

- Amasya Genelgesinin yayımlanması üzerine **İtilaf Devletleri İstanbul Hükümeti'ne baskı yapmış, Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişliği görevinden alınmıştır.**
- Buna karşılık Mustafa Kemal, **7-8 Temmuz 1919** gecesini **9. Ordu Müfettişliğinden istifa etmiş** ancak İstanbul'a dönmeyeceğini ve Anadolu'da mücadeleyi sürdüreceğini bildirmiştir.

Püf çıkarım: Bu durum Mustafa Kemal'in **kararlılığını, mücadeleciliğini ve vatanseverliğini** gösterir.

Püf bilgi:

- Mustafa Kemal, TBMM'nin kendisine "**Başkomutanlık**" yetkilerini vermesine kadar sivil olarak mücadelesine devam etmiştir.
- **Amasya Genelgesi Mustafa Kemal'in resmi görevle yaptığı son çalışmadır.**

Bir sonraki dersimiz

Erzurum ve Sivas Kongreleri

